

Ανωνυμοποιημένη έκδοση

Μετάφραση

C-798/23 - 1

Υπόθεση C-798/23 [Abbottly] ⁱ

Αίτηση προδικαστικής απόφασης

Ημερομηνία καταθέσεως:

21 Δεκεμβρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Supreme Court (Ιρλανδία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

21 Δεκεμβρίου 2023

Αναιρεσείων:

Υπουργός Δικαιοσύνης

Αναιρεσίβλητος:

SH

SUPREME COURT

S:AP:IE:2022:000116

[παραλειπόμενα] [μέλη του δικαστικού σχηματισμού]

[παραλειπόμενα]

[στοιχεία και τίτλος της εθνικής υπόθεσης]

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΗΣ 21ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ

ⁱ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

ΑΡΘΡΟΥ 267 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Με την κατατεθείσα στις 4 Νοεμβρίου 2022 αίτηση αναίρεσεως του αναιρεσειόντος κατά της εκδοθείσας στις 27 Ιουλίου 2022 απόφασης και διάταξης του High Court (ανώτερου δικαστηρίου, Ιρλανδία) [(παραλειπόμενα) (όνομα του δικαστή του ανώτερου δικαστηρίου)], με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση παράδοσης του αναιρεσίβλητου στη Δημοκρατία της Λεττονίας στο πλαίσιο του σχετικού εντάλματος σύλληψης της 26ης Φεβρουαρίου 2021, ζητείται να εκδοθεί διάταξη με την οποία θα αναιρεθεί η ανωτέρω απόφαση και διάταξη, για τους λόγους και βάσει των ισχυρισμών που παρατίθενται στην εν λόγω αίτηση αναίρεσεως, η οποία συζητήθηκε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου στις 11 Μαΐου 2023.

Κατόπιν των ανωτέρω και αφού αναγνώσθηκαν η απόφαση του παρόντος δικαστηρίου της 19ης Ιανουαρίου 2023 με την οποία επετράπη η άσκηση αναίρεσης στην υπό κρίση υπόθεση, το προαναφερθέν δικόγραφο της αίτησης αναίρεσης, η προαναφερθείσα διάταξη [παραλειπόμενα]

ΔΙΑΤΑΧΘΗΚΕ να εκδοθεί απόφαση επί της υπόθεσης.

Επειδή [παραλειπόμενα] εκδόθηκε απόφαση στις 14 Δεκεμβρίου 2023 [παραλειπόμενα],

Επειδή το παρόν Δικαστήριο φρονεί ότι τα πραγματικά περιστατικά και οι διαδικασίες έχουν ως εκτίθενται και περιλαμβάνονται στη διάταξη περί παραπομπής, η οποία προσαρτάται στην παρούσα,

Επειδή επίσης φρονεί ότι για την επίλυση της ένδικης διαφοράς στο πλαίσιο της παρούσας αιτήσεως αναίρεσεως απαιτείται η διευκρίνιση ζητημάτων σχετικά με την έννοια και το πεδίο εφαρμογής του όρου «*δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης*», ο οποίος περιλαμβάνεται στο άρθρο 4α της απόφασης-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΝΑ ΥΠΟΒΑΛΕΙ στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με όσα εκτίθενται στην προμνησθείσα διάταξη περί παραπομπής, τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

1. Σε περίπτωση που ζητείται η παράδοση του καταζητουμένου με σκοπό την έκτιση στερητικής της ελευθερίας ποινής η οποία του έχει επιβληθεί λόγω παραβίασης των όρων προηγουμένως επιβληθείσας σε βάρος του ποινής αστυνομικής επιτήρησης και το δικαστήριο που επέβαλε την εν λόγω στερητική της ελευθερίας ποινή είχε εξουσία εκτιμήσεως ως προς το να επιβάλει ή όχι στερητική της ελευθερίας ποινή (αλλά καμία εξουσία εκτιμήσεως ως προς τη διάρκεια της ποινής σε περίπτωση επιβολής της), αποτελεί η διαδικασία που οδήγησε στην επιβολή της εν λόγω στερητικής της ελευθερίας ποινής μέρος «*δίκης που οδήγησε στην έκδοση της*

απόφασης» κατά την έννοια του άρθρου 4α, παράγραφος 1, της απόφασης-πλασιού 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου;

2. Αποτελούσε η απόφαση μετατροπής της ποινής αστυνομικής επιτήρησης σε στερητική της ελευθερίας ποινή, υπό τις προαναφερθείσες στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα περιστάσεις, απόφαση η οποία είχε ως αντικείμενο ή ως συνέπεια τη μεταβολή της φύσης και/ή του ύψους της προηγουμένως επιβληθείσας στον κατηγορούμενο ποινής και, ειδικότερα, της ποινής αστυνομικής επιτήρησης που αποτελούσε μέρος της προηγούμενης ποινής του, με αποτέλεσμα να εμπίπτει στην εξαίρεση που διαλαμβάνεται στη σκέψη 77 της απόφασης Ardic;

ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΣΣΕΙ [παραλειπόμενα] την αναστολή της εκδίκασης της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως μέχρι την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως επί των προπαρατεθέντων προδικαστικών ερωτημάτων από το [παραλειπόμενα] Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης [παραλειπόμενα].

[παραλειπόμενα] [ονοματεπώνυμο του υπογράφοντος]

ΒΟΗΘΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ

[παραλειπόμενα] [ονοματεπώνυμο του υπογράφοντος]

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Δημοσιεύθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2023

AN CHUIRT UACHTARACH

THE SUPREME COURT

S:AP:IE:2022:00116

[2023] IESC 37

[παραλειπόμενα] [σύνθεση του δικαστικού σχηματισμού]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [εκ νέου μνεία των διαδικών]

Διάταξη περί παραπομπής του δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 2023**Εισαγωγή**

- 1 Το Supreme Court (Ανώτατο Δικαστήριο, Ιρλανδία) αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δικαστήριο), δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δύο προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την έννοια και το πεδίο εφαρμογής του όρου «*δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης*», ο οποίος περιλαμβάνεται στο άρθρο 4α της απόφασης-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου (στο εξής: *απόφαση-πλαίσιο*). Η πτυχή αυτή του άρθρου 4α έχει αποτελέσει αντικείμενο μεγάλου αριθμού αποφάσεων στη νομολογία του Δικαστηρίου, συμπεριλαμβανομένης της πρόσφατης απόφασης του Δικαστηρίου της 23ης Μαρτίου 2023, Minister for Justice and Equality (Άρση αναστολής) (συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-514/21 και C-515/21, EU:C:2023:235, στο εξής: *απόφαση Minister for Justice and Equality*).

Τα πραγματικά περιστατικά

- 2 Ο SH (στο εξής: *αναιρεσίβλητος*) καταδικάστηκε το 2014 από το περιφερειακό δικαστήριο της Valmiera (Λεττονία) και το περιφερειακό δικαστήριο του Jēkabpils (Λεττονία) για δύο αδικήματα, με αποτέλεσμα να του επιβληθεί σε αμφοτέρους τις περιπτώσεις ποινή φυλάκισης και καταδίκη σε «*αστυνομική επιτήρηση*» για ορισμένο χρονικό διάστημα. Στις 27 Οκτωβρίου 2015 οι ποινές αυτές ενοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα την επιβολή σωρευτικής στερητικής της ελευθερίας ποινής τεσσάρων ετών και εννέα μηνών και την καταδίκη σε τριετή αστυνομική επιτήρηση.
- 3 Η αστυνομική επιτήρηση «*αποτελεί παρεπόμενη ποινή, την οποία μπορεί να επιβάλλει ένα δικαστήριο ως αναγκαστικό μέτρο, προκειμένου να επιβλέπει τη συμπεριφορά του προσώπου που απολύεται από τόπο στέρησης της ελευθερίας και προκειμένου να είναι δυνατή η υποβολή του εν λόγω προσώπου στους περιορισμούς που επιβάλλονται από την αστυνομική αρχή*» (άρθρο 45 του λεττονικού ποινικού νόμου). Η περίοδος αστυνομικής επιτήρησης αρχίζει μετά την ολοκλήρωση της έκτισης της στερητικής της ελευθερίας ποινής.
- 4 Ενώσω βρισκόταν στη φυλακή, ο SH ενημερώθηκε προφορικά και γραπτώς ότι όρο της αστυνομικής επιτήρησης αποτελούσε η υποχρέωση να παρουσιαστεί στο αστυνομικό τμήμα του Jēkabpils (όπου ήταν ο τόπος κατοικίας του) εντός τριών εργάσιμων ημερών από την αποφυλάκισή του (η οποία είχε προγραμματιστεί για τις 22 Αυγούστου 2019). Επίσης, του γνωστοποιήθηκε ότι, σε περίπτωση μη προσέλευσης στο καθορισθέν αστυνομικό τμήμα, θα μπορούσε να του επιβληθεί διοικητική ποινή σύμφωνα με το άρθρο 177 του λεττονικού κώδικα περί διοικητικών παραβάσεων. Ο SH υπέγραψε αντίγραφο της γραπτής κοινοποίησης, επιβεβαιώνοντας ότι την κατανόησε.

- 5 Ο SH αποφυλακίστηκε κατά την προγραμματισμένη ημερομηνία και δεν παρουσιάστηκε στο αστυνομικό τμήμα του Jēkabpils. Ως εκ τούτου, στις 11 Μαΐου 2020, καθώς και στις 27 Μαΐου 2020, κρίθηκε από το περιφερειακό δικαστήριο του Zemgale ένοχος για τη διάπραξη «διοικητικής παράβασης» του άρθρου 177, με αποτέλεσμα να του επιβληθούν, αντίστοιχα, διοικητικές ποινές ύψους 30 και 40 ευρώ.
- 6 Η λεττονική νομοθεσία προβλέπει ότι, εάν ένα πρόσωπο που υπόκειται σε αστυνομική επιτήρηση παραβιάσει κακόπιστα τους όρους της, δικαστήριο *«μπορεί να αντικαταστήσει τους όρους της παρεπόμενης ποινής που δεν έχει εκτιθεί με στέρηση της ελευθερίας, υπολογίζοντας δύο ημέρες αστυνομικής επιτήρησης ως μία ημέρα στέρησης της ελευθερίας»*. Κακόπιστη παραβίαση στοιχειοθετείται σε περίπτωση επιβολής διοικητικής ποινής για τέτοια παραβίαση, δις εντός ενός έτους, κατά του ίδιου προσώπου (άρθρο 45, παράγραφοι 5 και 6, του λεττονικού ποινικού νόμου). Η έκδοση τέτοιας δικαστικής διάταξης δεν είναι υποχρεωτική, ακόμη και όταν στοιχειοθετείται κακόπιστη παραβίαση:
- «Σε περίπτωση κρίσιμων περιστάσεων (εάν συντρέχουν περιστάσεις που δικαιολογούν την αποφυγή της έκτισης της επιβληθείσας ποινής), το δικαστήριο έχει τη δυνατότητα να απορρίψει την αίτηση.»*
- (βλ. επιστολή του περιφερειακού δικαστηρίου του Zemgale της 17ης Μαρτίου 2022)
- 7 Τον Ιούνιο του 2020 υποβλήθηκε αίτηση από την υπηρεσία δημόσιας τάξης του αστυνομικού τμήματος του Jēkabpils προς το περιφερειακό δικαστήριο του Zemgale για μετατροπή του εναπομένοντος χρονικού διαστήματος αστυνομικής επιτήρησης του SH σε *«στέρηση της ελευθερίας»*. Στις 25 Ιουνίου 2020 απεστάλη, με συστημένη επιστολή, κλήση δικαστηρίου στον δηλωθέντα τόπο κατοικίας του SH στο Jēkabpils. Η κλήση δεν παρελήφθη και επεστράφη στις 31 Ιουλίου 2020.
- 8 Στις 19 Αυγούστου 2020 διεξήχθη επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου του Zemgale. Ο SH δεν παρέστη και η επ' ακροατηρίου συζήτηση διεξήχθη ερήμην του. Την εν λόγω ημερομηνία, το δικαστήριο εξέδωσε γραπτή απόφαση με την οποία διέταξε τη μετατροπή του εναπομένοντος χρονικού διαστήματος αστυνομικής επιτήρησης, διάρκειας δύο ετών και δύο ημερών, σε στερητική της ελευθερίας ποινή ενός έτους και μίας ημέρας, σύμφωνα με την αναλογία 2:1 που προβλέπεται στο άρθρο 45, παράγραφος 5, του ποινικού νόμου.
- 9 Αντίγραφο της δικαστικής απόφασης εστάλη στον SH, αλλά επεστράφη ως μη παραληφθέν. Ο SH είχε τη δυνατότητα να ασκήσει έφεση κατά της απόφασης του περιφερειακού δικαστηρίου του Zemgale, αλλά δεν το έπραξε.
- 10 Στις 26 Φεβρουαρίου 2021 εκδόθηκε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης (ΕΕΣ) κατά του SH για την εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής που του επιβλήθηκε από το περιφερειακό δικαστήριο του Zemgale στις 19 Αυγούστου 2020.

Οι απόψεις των διαδίκων

- 11 Το βασικό επιχείρημα του Υπουργού Δικαιοσύνης και Ισότητας (στο εξής: Υπουργός) ήταν ότι το άρθρο 4α και/ή το άρθρο 45 του European Arrest Warrant Act 2003 (νόμου του 2003 για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, στο εξής: νόμος του 2003), με το οποίο οι διατάξεις του άρθρου 4α μεταφέρθηκαν στο ιρλανδικό δίκαιο, προβλέπει ότι άρνηση παράδοσης χωρεί μόνον όταν η «*δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης*» διεξήχθη ερήμην του καταζητουμένου και δεν πληρούνταν κατά τα λοιπά οι προϋποθέσεις του άρθρου 4α. Ο Υπουργός υποστήριξε ότι στην υπό κρίση υπόθεση δεν τίθεται ζήτημα διεξαγωγής «*δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης*» ερήμην του SH, επειδή η επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου του Zemgale της 19ης Αυγούστου 2020 δεν αποτελούσε «*δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης*» κατά την έννοια του άρθρου 4α. Ο Υπουργός επισήμανε ότι, όταν η διαδικασία ή η επ' ακροατηρίου συζήτηση δεν αποτελεί «*δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης*», το άρθρο 4α και/ή το άρθρο 45 δεν έχει εφαρμογή και δεν μπορεί να αποτελέσει βάση για την άρνηση παράδοσης.
- 12 Το ότι ο SH ούτε παρέστη ούτε εκπροσωπήθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 19ης Αυγούστου 2020 δεν αμφισβητείται, αλλά τίθεται το ζήτημα αν η επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη κατά την εν λόγω ημερομηνία συνιστά «*δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης*». Ο Υπουργός μνημόνευσε την απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2017, Ardic (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, στο εξής: απόφαση Ardic), καθώς και τη μεταγενέστερη απόφαση Minister for Justice and Equality, και υποστήριξε, στηριζόμενος στις αποφάσεις αυτές, ότι απόφαση σχετική με την εκτέλεση ή την εφαρμογή προηγουμένως επιβληθείσας στερητικής της ελευθερίας ποινής δεν συνιστά «*απόφαση*» κατά την έννοια του άρθρου 4α, παρά μόνο σε περιορισμένες περιπτώσεις, και ότι το γεγονός ότι τέτοια απόφαση εκδόθηκε ερήμην δεν αποτελεί λόγο άρνησης, οπότε είναι αδύνατη η στήριξη άρνησης στη βάση αυτή.
- 13 Ο αναιρεσίβλητος προέβαλε πολλούς ισχυρισμούς. Ειδικότερα, μνημόνευσε την απόφαση Ardic και την εκτιθέμενη στη σκέψη 77 κρίση ότι η έννοια της «*απόφασης*» δεν περιλαμβάνει απόφαση σχετική με την εκτέλεση ή την εφαρμογή προηγουμένως επιβληθείσας στερητικής της ελευθερίας ποινής, εκτός εάν η απόφαση αυτή έχει ως αντικείμενο ή ως συνέπεια τη μεταβολή της φύσης ή του ύψους της εν λόγω ποινής και η αρχή που την εξέδωσε είχε, συναφώς, περιθώριο εκτιμήσεως. Ο αναιρεσίβλητος υποστήριξε ότι επ' ακροατηρίου συζήτηση που μετατρέπει μέτρο επιτήρησης σε στερητική της ελευθερίας ποινή δεν περιλαμβάνει απλώς και μόνον απόφαση σχετική με την εκτέλεση ή την εφαρμογή προηγουμένως επιβληθείσας στερητικής της ελευθερίας ποινής, όπως είναι οι αποφάσεις ενεργοποίησης ποινής με αναστολή ή ανάκλησης προσωρινής απόλυσης. Αντιθέτως, κατά τον αναιρεσίβλητο, η εν λόγω επ' ακροατηρίου συζήτηση μεταβάλλει τη φύση και/ή το ύψος της προηγουμένως επιβληθείσας ποινής. Συγκεκριμένα, υποστήριξε ότι η επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου του Zemgale δεν ήταν «*ισοδύναμη με επ' ακροατηρίου συζήτηση έχουσα ως αντικείμενο την εκτέλεση ποινής με αναστολή*».

Το γεγονός ότι χρησιμοποιήθηκε μαθηματικός τύπος για τον υπολογισμό του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο ο αναιρεσίβλητος έπρεπε να στερηθεί την ελευθερία του δεν αναιρεί το γεγονός ότι επρόκειτο, κατά τη γνώμη του, στην πραγματικότητα, για δίκη που οδήγησε στην έκδοση απόφασης κατά την έννοια του άρθρου 4α της απόφασης-πλασιού. Κατ' ουσίαν, υποστηρίζει ότι η απόφαση είχε ως αντικείμενο ή ως συνέπεια τη μεταβολή της προηγουμένως επιβληθείσας ποινής και ότι ήταν απόφαση την οποία το οικείο δικαστήριο εξέδωσε έχοντας εξουσία εκτιμήσεως και η οποία, ως εκ τούτου, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4α.

- 14 Επίσης, ο αναιρεσίβλητος εξέφρασε την άποψη ότι η απόφαση Minister for Justice and Equality εφάρμοσε τις αρχές που διατυπώθηκαν στην απόφαση Ardic, επεκτείνοντας την προστασία των δικαιωμάτων δίκαιης δίκης που κατοχυρώνονται στα άρθρα 47 και 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στο άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), στην ερήμην εκδίκαση παραβάσεων που συνεπάγονται την ανάκληση ποινής με αναστολή στο πλαίσιο διακριτής δίκης. Υποστήριξε ότι για την άρνηση της παράδοσής του δεν απαιτείτο επέκταση ή τροποποίηση της αυτοτελούς έννοιας του δικαίου της Ένωσης της «δίκης που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης». Ισχυρίστηκε ότι δεν του είχε επιβληθεί σχετική ποινή φυλάκισης με αναστολή. Αντιθέτως, του «είχε επιβληθεί μέτρο αστυνομικής επιτήρησης επ' απειλή διοικητικής ποινής». Η ερήμην διεξαγωγή της επ' ακροατηρίου συζήτησης ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου του Zemgale μετέβαλε τη φύση της κύρωσης σε στερητική της ελευθερίας ποινή φυλάκισης. Ως εκ τούτου, υποστήριξε ότι η απόφαση Minister for Justice and Equality παρέχει συνεχιζόμενη βάση στήριξης της άρνησης παράδοσής του σύμφωνα με το άρθρο 4α και το άρθρο 45 του νόμου του 2003.
- 15 Ο Υπουργός εξέτασε την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση Minister for Justice and Equality και υποστήριξε ότι τα συμπεράσματα της εν λόγω υπόθεσης δεν ήταν κρίσιμα για τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης. Συγκεκριμένα, υποστήριξε ότι οι διοικητικές διαδικασίες που οδήγησαν στην επιβολή διοικητικών ποινών στον αναιρεσίβλητο δεν μπορούν να εξομοιωθούν με διαδικασίες που καταλήγουν σε ποινική καταδίκη, όπως στην περίπτωση της υπόθεσης Minister for Justice and Equality. Ως εκ τούτου, υποστήριξε, στηριζόμενος στις αποφάσεις Ardic και Minister for Justice and Equality, ότι η «δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης», κατά την έννοια του άρθρου 4α, δεν περιλαμβάνει απόφαση η οποία αφορά αποκλειστικά την εκτέλεση ή την εφαρμογή στερητικής της ελευθερίας ποινής που απαγγέλθηκε τελεσίδικα κατά το πέρας ποινικής διαδικασίας, υπό την επιφύλαξη μιας μόνον εξαίρεσης, ήτοι όταν η απόφαση «θίγει την κρίση επί της ενοχής ή έχει ως αντικείμενο ή ως συνέπεια τη μεταβολή της φύσεως ή του ύψους της εν λόγω ποινής και η αρχή που την εξέδωσε είχε, συναφώς, περιθώριο εκτιμήσεως» (βλ. απόφαση Minister for Justice and Equality, σκέψη 53). Ο Υπουργός υποστήριξε ότι η εξουσία εκτιμήσεως κατά τη λήψη απόφασης να ανακληθεί ή όχι η αναστολή εκτέλεσης μιας ποινής δεν πρέπει να εξομοιωθεί με εξουσία εκτιμήσεως ως προς «τη φύση ή το ύψος της εν λόγω ποινής». Τόνισε ότι, στο μέτρο που το λεττονικό δικαστήριο διέθετε εξουσία

εκτιμήσεως, επρόκειτο για περιορισμένη εξουσία εκτιμήσεως, η οποία δεν περιλάμβανε εξουσία εκτιμήσεως ως προς τη φύση ή το ύψος της ποινής. Συγκεκριμένα, επισήμανε ότι, όταν το λεττονικό δικαστήριο άσκησε την εξουσία εκτιμήσεως που διέθετε να ανακαλέσει την επιτήρηση, οι επιλογές του όσον αφορά τη φύση και την έκταση της επιβλητέας κύρωσης ήταν αυστηρά περιορισμένες από τον νόμο και, ως εκ τούτου, δεν ευσταθούσε ο ισχυρισμός ότι το δικαστήριο διέθετε εξουσία εκτιμήσεως ως προς τη φύση και το ύψος της ποινής. Ως εκ τούτου, ο Υπουργός υποστήριξε ότι η επ' ακροατηρίου συζήτηση της 19ης Αυγούστου 2020 δεν ήταν «*δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης*» κατά την έννοια του άρθρου 4α και του άρθρου 45· κατά συνέπεια, το άρθρο 45 δεν είχε εφαρμογή και δεν μπορούσε να στηριχθεί άρνηση παράδοσης στο εν λόγω άρθρο.

Παρατηρήσεις

- 16 Το παρόν δικαστήριο γνωρίζει άριστα τις αποφάσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις *Ardic* και *Minister for Justice and Equality*. Η απόφαση του παρόντος δικαστηρίου στην υπό κρίση υπόθεση μνημονεύει τις αρχές που παρατίθενται στις σκέψεις 70 έως 72 της απόφασης *Ardic* και επαναλαμβάνονται στις σκέψεις 46 έως 47 της πιο πρόσφατης απόφασης *Minister for Justice and Equality*, στις οποίες το Δικαστήριο επισημαίνει τα εξής:

«46. Κατά πρώτον, υπενθυμίζεται ότι η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 κατατείνει, μέσω της καθιέρωσης ενός απλουστευμένου και αποτελεσματικού συστήματος παράδοσης των καταδικασθέντων ή υπόπτων για παραβάσεις της ποινικής νομοθεσίας, στη διευκόλυνση και στην επιτάχυνση της δικαστικής συνεργασίας, συμβάλλοντας στην επίτευξη του σκοπού τον οποίο έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, να συγκροτήσει δηλαδή χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης επί τη βάση του υψηλού βαθμού εμπιστοσύνης που πρέπει να υφίσταται μεταξύ των κρατών μελών [...]

*47. Προς τον σκοπό αυτό, από την εν λόγω απόφαση-πλαίσιο, και ιδίως από το άρθρο της 1, παράγραφος 2, προκύπτει ότι η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης αποτελεί τον κανόνα, ενώ η άρνηση εκτελέσεως νοείται ως εξαίρεση η οποία πρέπει να ερμηνεύεται στενά (απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2023, *Puig Gordi* κ.λπ., C- 158/21, EU:C:2023:57, σκέψη 68 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).»*

- 17 Το παρόν δικαστήριο κλίνει προς το συμπέρασμα ότι η διαδικασία στη Λετονία προσομοιάζει με την ενεργοποίηση ποινής με αναστολή, η οποία, όπως καθίσταται σαφές από την απόφαση *Ardic*, δεν εμπίπτει αυτή καθεαυτή στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4α. Ο αναγκαστικός χαρακτήρας της αστυνομικής επιτήρησης μπορεί να εξομοιωθεί με τους όρους που τείνουν να επιβάλλονται κατά κανόνα σε συνάρτηση με τις ποινές με αναστολή. Η απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Ardic* μπορεί να φανεί χρήσιμη συναφώς. Στις σκέψεις 75 και 76 της εν λόγω απόφασης, το Δικαστήριο επισήμανε ότι η

τελεσίδικη δικαστική απόφαση που καταδικάζει τον κατηγορούμενο, συμπεριλαμβανομένου του σκέλους της απόφασης που προσδιορίζει την επιβαλλόμενη στερητική της ελευθερίας ποινή, «εμπίπτει πλήρως στο [...] άρθρο 6 της ΕΣΔΑ», αλλά, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 75, από τη νομολογία του ΕΔΔΑ προκύπτει σαφώς ότι η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται σε ζητήματα που αφορούν τις λεπτομέρειες εκτέλεσης ή εφαρμογής μιας τέτοιας στερητικής της ελευθερίας ποινής. Στη συνέχεια, το Δικαστήριο επισήμανε, στη σκέψη 76, ότι δεν ισχύει το ίδιο μόνον σε περίπτωση που, «μετά από απόφαση επί της ενοχής του κατηγορουμένου και της καταδίκης του σε στερητική της ελευθερίας ποινή, νέα δικαστική απόφαση έρχεται να μεταβάλει είτε τη φύση είτε το ύψος της προηγουμένως επιβληθείσας ποινής» και παρέθεσε, στη σκέψη αυτή, δύο παραδείγματα, εκ των οποίων το ένα αφορούσε την περίπτωση κατά την οποία ποινή φυλάκισης αντικαθίσταται με μέτρο απέλασης –μνημονεύοντας, συναφώς, μια ισπανική υπόθεση–, ενώ το δεύτερο παράδειγμα –στο πλαίσιο του οποίου μνημονεύθηκε μια υπόθεση του Ηνωμένου Βασιλείου– αφορούσε την περίπτωση κατά την οποία αυξάνεται η διάρκεια της προηγουμένως επιβληθείσας κράτησης. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα, στη σκέψη 77, ότι η έννοια της «απόφασης» στην οποία αναφέρεται το άρθρο 4α, παράγραφος 1, της οδηγίας-πλαίσου «δεν περιλαμβάνει απόφαση σχετική με την εκτέλεση ή την εφαρμογή προηγουμένως επιβληθείσας στερητικής της ελευθερίας ποινής», εκτός εάν η απόφαση αυτή έχει ως αντικείμενο ή ως συνέπεια τη μεταβολή της φύσης ή του ύψους της εν λόγω ποινής και η αρχή που την εξέδωσε είχε, συναφώς, περιθώριο εκτιμήσεως. Επομένως, το ερώτημα που πρέπει να τίθεται είναι αν η επίμαχη απόφαση επηρέασε ή όχι τη φύση ή το ύψος της στερητικής της ελευθερίας ποινής που επιβλήθηκε στον ενδιαφερόμενο με την τελεσίδικη καταδικαστική. Στη συνέχεια, στη σκέψη 79, το Δικαστήριο παρατήρησε ότι, στην υπόθεση εκείνη, οι διαδικασίες που κατέληξαν στην έκδοση των αποφάσεων περί ανάκλησης της αναστολής δεν είχαν ως αντικείμενο την επανεξέταση των υποθέσεων επί της ουσίας, αλλά αφορούσαν μόνον τις συνέπειες της μη τήρησης των όρων αυτών από τον καταδικασθέντα. Ακολούθως, στη σκέψη 81, το Δικαστήριο κατέληξε στο ακόλουθο συμπέρασμα:

«[...] οι αποφάσεις περί ανακλήσεως της αναστολής [...] έχουν ως μόνο αποτέλεσμα ότι ο καταδικασθείς, στη χειρότερη περίπτωση, θα πρέπει να εκτίσει το υπόλοιπο της ποινής που του είχε επιβληθεί αρχικώς. Εφόσον η αναστολή ανακληθεί στο σύνολό της, όπως συνέβη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η καταδίκη παράγει εκ νέου όλα τα αποτελέσματά της και ο προσδιορισμός του ύψους της λοιπής προς έκτιση ποινής πραγματοποιείται με απλή αριθμητική πράξη, καθώς αφαιρείται απλώς από τη συνολική ποινή που επιβλήθηκε με την τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση ο αριθμός των ημερών που αντιστοιχούν στο τμήμα της ποινής φυλάκισεως που έχει ήδη εκτιθεί.»

- 18 Από τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις λεττονικές αρχές στην υπό κρίση υπόθεση προκύπτει σαφώς ότι η τριετής αστυνομική επιτήρηση άρχισε κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της έκτισης της στερητικής της ελευθερίας ποινής των τεσσάρων ετών και εννέα μηνών. Κατόπιν τούτου, σε περίπτωση παραβίασης, χρησιμοποιείται αριθμητικός υπολογισμός για τον προσδιορισμό της διάρκειας

της ενδεχόμενης στέρησης της ελευθερίας που μπορεί να προκύψει από την παραβίαση των όρων της αστυνομικής επιτήρησης. Σύμφωνα με την ορολογία που χρησιμοποιεί το Δικαστήριο, φαίνεται ότι δεν εκδόθηκε νέα δικαστική απόφαση όσον αφορά το ύψος της προς έκτιση ποινής, δεδομένου ότι η επίμαχη μέγιστη διάρκεια έχει ήδη αποφασιστεί με την ποινή που επιβλήθηκε το 2015 και ότι η επακριβής διάρκεια της πρόσθετης στερητικής της ελευθερίας ποινής καθορίζεται με βάση τον τύπο μετατροπής που προβλέπεται στο λεττονικό δίκαιο. Ούτε η φύση ούτε το ύψος της ποινής μεταβάλλονται, παρά μόνον συμφώνως προς τις διατάξεις του λεττονικού δικαίου, οι οποίες εκτέθηκαν ανωτέρω. Δεν επιβάλλονται πρόσθετοι όροι και δεν προστίθεται επιπλέον διάρκεια σε σχέση με εκείνη που προβλεπόταν ήδη στην αρχική δικαστική απόφαση του 2015. Το λεττονικό δίκαιο ρυθμίζει τη μέγιστη διάρκεια που μπορεί να καθοριστεί για αστυνομική επιτήρηση, λαμβανομένων υπόψη του αδικήματος και της διάρκειας για την οποία επιβάλλεται η αρχική ποινή φυλάκισης.

- 19 Το μόνο ζήτημα που έπρεπε να επιλυθεί από το περιφερειακό δικαστήριο του Zemgale ήταν αν έπρεπε ή όχι να επιβληθεί η παρεπόμενη ποινή, η διάρκεια της οποίας προέκυπτε εκ του νόμου. Ως εκ τούτου, το παρόν δικαστήριο εκτιμούσε αρχικά ότι δεν δικαιολογείτο άρνηση παράδοσης, με το σκεπτικό ότι η ποινή που επιβλήθηκε στις 19 Αυγούστου 2020 δεν αποτελούσε νέα ποινή, δεδομένου ότι οι όροι και οι παράμετροι της στέρησης της ελευθερίας που ακολούθησε την παραβίαση ήταν σαφείς και ορισμένοι και δεν συνεπάγονταν νέα απόφαση ή μεταβολή της φύσης ή του ύψους της αρχικής ποινής. Εντούτοις, το συμπέρασμα αυτό δεν είναι αδιαμφισβήτητο. Η εν προκειμένω επιβληθείσα ποινή διαφέρει από την ποινή στην υπόθεση *Ardic*. Μολονότι η προοπτική περαιτέρω φυλάκισης ενυπήρχε στην ποινή που επιβλήθηκε το 2015, το μέτρο που επιβλήθηκε από το περιφερειακό δικαστήριο του Zemgale δεν απαιτούσε απλώς από τον αναιρεσίβλητο «να εκτίσει, εν μέρει ή στο σύνολό της, την αρχικώς επιβληθείσα στερητική της ελευθερίας ποινή». Ο αναιρεσίβλητος εξέτισε την αρχικώς επιβληθείσα στερητική της ελευθερίας ποινή και η ποινή που του επιβλήθηκε από το περιφερειακό δικαστήριο του Zemgale επέφερε προδήλως μεταβολή της φύσης ή του ύψους της προηγουμένως επιβληθείσας ποινής διά της μετατροπής της ποινής της αστυνομικής επιτήρησης σε ποινή (περαιτέρω) φυλάκισης. Επιπλέον, το περιφερειακό δικαστήριο του Zemgale διέθετε εξουσία εκτιμήσεως ως προς το αν θα επέβαλε τέτοια ποινή στον αναιρεσίβλητο (όχι όμως και ως προς τη διάρκειά της). Υπό τις συνθήκες αυτές, το παρόν δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το ανακύψαν ζήτημα σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή του άρθρου 4α, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, δεν παρίσταται τόσο προφανές ώστε να μην καταλείπεται περιθώριο για οποιαδήποτε εύλογη αμφιβολία. Κατά συνέπεια, το παρόν δικαστήριο οφείλει να ζητήσει διευκρινίσεις από το Δικαστήριο, σύμφωνα με την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, *Consorzio Italian Management* (C-561/19, EU:C:2021:799), και, ως εκ τούτου, κρίνει σκόπιμο να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ.

Τα προδικαστικά ερωτήματα [επανάληψη των προπαρατεθέντων στην παρούσα διάταξη προδικαστικών ερωτημάτων]

[παραλειπόμενα]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ